

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petsor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Vármegyei közgyűlés.

Nyitra megye tavaszi közgyűlése egy újabb szembeütő bizonyítékot szolgáltatott a mellett, hogy a törvényhatósági jogkör alapos rendezésre szorul, még pedig a *jogkiterjesztés* irányában.

Egy hosszú sor igen fontos közgazdasági és közigazgatási teendő volt ennek a gyűlésnek napirendjére kitűzve, a melyeknek elintézésétől nem kis mértékben függnek a vármegye anyagi és erkölcsi érdekei s ismét csak azt kellett tapasztalnunk, hogy éppen ezen fontos ügyekre nézve a törvényhatóságnak több joga nincs, csak az az egy, hogy a kormány rendelkezését tudomásul vegye.

A vármegye ház építésére vonatkozólag a törvényhatóság a múlt évi őszi közgyűlésen egy mindenképpen okos s a vármegyére nézve előnyös határozatot hozott, t. i. hogy az építési költségekre szükséges 300.000 korona kölcsönként az árváspénztárból vétessék fel.

A belügyminiszter ezt a határozatot nem hagyta jóvá, mivel hogy a törvényhatóság a felveendő kölcsönt jelzálogilag biztosítani nem tudja.

Csak elismerést érdemel az a szigorúság, melylyel a kormány a vármegyék

gondozása alatt álló árvásvagyon felett örökös s nem szenved kétséget, hogy a miniszter törvényes alapon áll, midőn az árváspénzek biztosítására azt az anyagi garanciát követeli, mely az alapítványi jelleggel bíró pénzek elhelyezésénél általában megkívántatik, de éppen ez a törvényszerű szigorúság az, a melyen indokolt esetekben a vármegyék javára enyhíteni kellene.

Egy olyan törvényhatóság, mint Nyitra megye, mely 0.4%—1% pótdadónak a kivétele mellett képes lett volna a felvenni szándékolt 300.000 kor. kölcsönt törleszteni, az erkölcsi biztosíték mellett még a legteljesebb anyagi garanciát is nyújtja aziránt, hogy tartozásának eleget tud tenni és a kölcsön vagyoni állagát épp úgy biztosítja, mint bármely pénzintézet. Két milliót meghaladó összeget helyezett el a vármegye a gyámpénztári készletekből 5 nyitrai pénzintézetnél és senki sem jut eszébe aggódni az elhelyezett pénzeszegek biztonsága miatt.

A vármegye egymaga bir annyi hitelképességgel, mint ez az 5 pénzintézet együttvéve s mégis, midőn az árvásvagyonból 300.000 koronát akar felvenni, a kormány azzal torlaszolja el a kölcsön utját, hogy jelzálogi biztosítékot kíván. A vármegye tehát az árvás pénzekkel szem-

ben hátrányosabb helyzetben van, mint az egészen idegen pénzintézetek.

A másik feltűnő eset, mely az ez évi tavaszi közgyűlésből kifolyólag élénken világítja meg a megnyirbált jogkörrel bíró mai vármegye tehetetlenségét a nagytapolsány-tavarnoki út vámügyénél merült fel.

A törvényhatóság a tavarnoki cukorgyártól és a nagytapolcsányi szeszfinomító részvénytársaságtól vámdíjat szedett az iparvágányon szállított áruk után, úgy érvelvén, hogy jogos és méltányos, ha vámdíjjal terhelhetnek meg azok az iparvállalatok, a melyek rendkívüli nagy forgalmukkal a közelükbe eső utszakaszok megrongálására leginkább közrehatottak.

Annyira természetes és jogszerű ez a felfogás és követelés, hogy a törvényhatóság a vámdíjakat egész nyugodtan szedte és senki sem gondolt arra, hogy a vármegyét ettől a jövedelemtől bárki is elűthetné. Ámde az említett iparvállalatok pereskedni kezdtek s ennek az lett a vége, hogy a közigazgatási bíróság a vámszedést jogalappal nem bírónak mondotta ki s a vármegyét az eddig szedett vámdíjak (mintegy 70.000 kor.) visszatérítésére kötelezte. A törvény betűje szerint hozatott meg a közigazgatási bíróságnak ez a határozata, de mit ér az

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A halál.

Írta: **Hammel Jenő.**

Az angol-bur háború délafrikai hadműveletei a befejezéshez közeledtek. Az agyongyötört katonák mindkét részen sóvárogva várták a lefuvás perceit, bár elpusztult hadtársaik fátuma még rajtuk is teljesebbé tette. S e gondolat nem bántotta őket. Nap-nap után ezrével hullottak el bajtársaik, de a kötelességek serény teljesítése a honvágy erős érzete feledtette velök ezek balsorsát, feledtette velök esetleges halálukat. Ha már végzett a gyilkos eszköz, éppúgy kénytelenek előtte meghajolni, mint a többi életétől megfosztott férfiú.

Ez a tapasztalat közömbössé tette őket jövőjük iránt. A megváltásnak két útja vezetett előttük: a halál s az élet útja. Az első a feledés homályába burkolja emlékeket a még élők között, — a másik újabb, de egyenletesebb küzdelembe sodorja vergődő akaratukat. Mindkét út dicső lehet, ha átgazolásánál az örök emberi ideálok érdekét tartjuk szem előtt.

Rövid pihenésre kapott parancsot egy kis angol csapat, mely az előrs szerepét töltötte be. Az álom jótékony feledésbe merítette a megkin-

zött katonákat. Néhány pillanatra legalább elfelejtkezhetek azon két utról, melyek valamelyikét a sors osztotta ki számukra. Ezen bizonytalanságnak feledése valami új, eszményi világba ringatta a nehéz küzdelmeken átesett katonákat, — mely maga nem ismer küzdelmet, melyen csak egy út van: a boldogság útja...

Édes szenderegésükből a kürt érces szava zavarta fel a csapatot. Miként egyek voltak az edzett hadfiak alig egy pillanat előtt az önfeladás mámorában, úgy állottak most egyszerre talpra a kürt szózatára, — a kötelesség hívó szavára. — A bur nemzet egy vitéz csapata támadta meg a mélyen alvókat. Véres küzdelem támadt a zavart sorokban, s áldozatait serényen szedte — a halál. A küzdelem csakhamar lezajlott, csak a hűlő tetemek végvonaglása volt hallható...

Mire egy gyorsan közeledő misszionárius a pusztulás színhelyére érkezett, a kis harcteret élettelen hullák borították. S amíg a pap megrendülve nézi a halál irtózatossá tette a játéknak eredményét, szembejön vele mindennapi vitatkozó társa: az ujkor modern eszméitől áthatott francia bölcselő.

A látvány vitára hangolja mindkettőjüket:

A bölcselő: Az élet küzdelem elérhetetlen celokért, jutalma pedig a megsemmisülés. Im ezt

vallottam mindig, s erre a gondolatra jutok most is, e halálforogtag szemléleténél.

A pap: Igen, az élet küzdelem. Nem egyéb, mint a létjogok érvényesítése. A természet kényszerít ezen harc felvételére és lefolytatására minden halandót, s ez az, amiért jogosnak, erkölcsileg magasabb célok érdekében folyónak állítom. Az élet csak annyiban keserű, a mennyiben e küzdelem célját balul fogjuk fel. Az emberi küzdelem erkölcsi eszmény, mely a lét fogalmát tisztázza, tehát nem tör elérhetetlen célok után. Így általánosságban az élet erkölcsi jó, mely keserűséget nem eredményezhet. S ez cáfolja meg a megsemmisülés teóriáját is. Ez akkor volna végeredménye az életnek, ha életünk küzdelem nélkül való volna, ha nélkülözné a természettől megszabott ethikai alapot. A megsemmisülés, melyet korunk a céltalan élet jutalmának nevez, — ha egyáltalán megállhatna is mint elmélet, — bűnhődése volna annak az életnek, melyet a halál szakítana meg s melytől céltalansága miatt ösztönyszerűleg szabadulni igyekeznénk. Amint a semmiség beáll, megszűnik az élet jutalmazása; nem egyéb az, mint gyökerében kezdődő pusztulás, mely nem lehet végcélja a létnek. A lét már magában véve feltételez olyan folytatódó létet, mely az előbbiben gyökeredzik, az előbbiben leli alapját.

olyan törvény, mely az egyik félre, a törvényhatósági utakat fentartó vármegyére iszonyú terheket rón, s ugyanakkor lehetetlenné teszi neki a legjogosabb és legmértányosabb teherkönnyítési módok igénybe vételét!

Egy ilyen minden oldalról megnyirbált jogkörrel a vármegye nem felelhet meg rendeltetésének, nem lehet életképes szerve a politikai önkormányzatnak, nem lehet erős védő bástyája az alkotmányos jogrendnek, mert a míg így gúzsba van kötve, addig sem anyagi, sem erkölcsi függetlenségre nem tehet szert, e nélkül pedig a politikai függetlenség csak hiú ábránd.

Az 1907. évi LX. és LXI. törvénycikkek, melyek közül amaz a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről, emez pedig a hatásköri bíróságról intézkedik, becses vívmányok. A vármegyei törvény, mely a kormány és a törvényhatóságok egymás közti viszonyát s mindegyiknek hatáskörét szabályozza egyelőre a régi marad, de ezzel a törvénnyel, ennek félremagyarázásával ezentúl nem lehet visszaélni.

Ebből a szempontból mi az említett két törvényt, melyeket közönségesen alkotmánybiztosítéki törvényeknek szokás nevezni, magasan értékeljük, de ezek a törvények csak a jogvédő, csak az ellenálló vármegyét erősítik, azt is csak jogi fegyverekkel. Hogy azonban az alkotó, az építő vármegye is megerősödjék és hogy az ellenálló vármegyének a jogi fegyvereken kívül még anyagi eszközök is álljanak a rendelkezésére, ehhez a vármegyei önkormányzatnak gyökeres átalakítása szükséges.

A törvényhatósági autonómiát fejleszteni és tágítani kell minden téren, a vármegyét újra be kell helyezni a jogi és anyagi függetlenség sáncái közé.

Részletes tudósításunk a közgyűlésről a következő:

A bölcselő: Mi tehát a halál?

A pap: Két élet közötti átmeneti állapot. Pillanatnyi mű, mely nem keveredik ellenmondásba a lét fogalmával, sőt annak erősebb, intenzívebb kifejezője minden érzéki dolognál. Csak az ösztönök, vágyak, szenvedélyek kimerülését jelenti. Az akaratit erőt szünteti meg csupán az emberben, de nem oltja ki egytural a tényleges létet, mely ama eszményi erőben leli alapját, melyet természetnek nevezünk.

A bölcselő: Ilyenformán ugy kellene értelmezni eme halottak mostani állapotát, mintha nemcsak anyagilag, hanem tényleg, valami természetfeletti módon léteznének tovább. Tarthatatlan magyarázat, mely gyökeres bizonyításra szorul. Az anyag mint ilyen megmarad ugyan, mihelyt kioltatik belőle az összetartó szellemi erő, de ez utóbbinak hiányában a voltaképeni létezés, melyet a természetfölöttiség teóriája vall, kétségen kívül meg van döntve.

A pap: Éppen az összetartó szellemi erő tovább létezése adja meg a halálnak az átmeneti jellegét. A test anyaga tehetetlen marad a halál bekövetkeztével. Tehát a halál feltétlen valóság csak azon életet szünteti meg, melyet a mi fogalmaink szerint értünk a mindennapi beszédben.

A bölcselő: S valljon honnan származik a szellemi erő, mely a további létezés alapját ké-

A székház ügye.

Egy korábbi törvényhatósági határozatnak megfelelően a megyeház-építési alapba a milleniumi alapból 244.818 K., a közigazgatási alapból pedig 59.939 K. utaltatott át.

A milleniumi alapnak 182.000 K. tartozása átment most már a megyeház-építési alapra. Ennek terheit az eddigi 0.4% pótdából nem lehetett volna fedezni, ennélfogva ezt a pótdát 1%-ra emelte a törvényhatósági közgyűlés.

Az 1%-os pótdából nyer fedezetet az a 200.000 koronás kölcsön is, melyet a vármegye a nyitrai öt pénzintézetből (Nyitrai Takarékpénztár, Nyitrai Hitelbank, Nyitrai Kereskedelmi és Hitelintézet, Iparbank és Népbank) vesz fel, minthogy a belügyminiszter az árváspénztárból felveendő kölcsönt, mint fentebb megírtuk, nem engedélyezte.

A nyitrai pénzintézetek a kölcsönt 95 $\frac{1}{2}$ % árfolyamon adják 20 éven át törlesztendő 7.8% annuitással.

Megyei utak.

A nagybodok—ludányi vicinális út, a melynél csak Nagybodok község és a báró Stummer-féle uradalom van érdekelve, kihagyatik a vicinális utak hálózatából és áttereltetik a községi közútlók hálózatába.

A kereskedelmi miniszter leiratával szemben, a ki a *negyed—galántai* útnak a zsigárdi elágazástól kezdődő szakaszát a törvényhatósági úthálózatából kihagyandónak véli, a közgyűlés kimondta, hogy az említett szakaszt a megyei utak hálózatában továbbra is megtartja, mert az Farkasd és Negyed községek gazdasági érdekeinek szempontjából jelentékeny fontossággal bír.

A vármegye egyébként folytatni hajlandó az egy-két év előtt kezdeményezett mozgalmat a törvényhatósági utak egy részének (187 kilom.) állami kezelésbe való átvétele iránt. E végből a törvényhatósági közgyűlés felkérte a főispánt, hogy a vármegye orsz. képviselőinek támogatása mellett ez ügyben a kormánynál eljárni sziveskedjék.

Gróf Wilezek Frigyes főispán készséggel ígérte meg a vármegye kérésének teljesítését.

Szabályrendelet a vendéglőről.

A kereskedelmi miniszter a vendéglők, fogadók és kávéházakra vonatkozólag új szabályrendeletet tart szükségesnek, a melynek főbb intézkedései lennének: 1. A vendégek kötelező nyilvántartása; 2. azon tulajdonosoknak, a kik üzleti helyiségükben erkölestelen életű személyeket alkalmaznak 100 koronáig terjedhető megbir-

pezi? A halál az Ön teóriája szerint két életet összekötő állapotnak tengelye, mely legyűri az anyagot, de régi életcsiráját valami új életben tükrözteti vissza. Értelmezése az elméletnek nem lehet más, mint az, hogy az anyagot is lénynek, bizonyos életet sejtető erőnek kell tekintenünk, mely elmélet, helyessége esetén, kizárná mindazon tényeket, melyekben eddig hittünk s melyekre egész tudásunk rendszerét építettük.

A pap: Téves felfogás. Állításaimmal nem az anyag hipotézisét akartam megdönteni. Annak mindenképen hive vagyok, mert épen a halálnak általam nyújtott magyarázatát erősíti. Tévedése azonban más irányban mutatkozik. A lélek tanát vajjon elismeri-e valónak, amint azt a keresztény hitrendszer tartalmazza?

A bölcselő: A lélek fogalmával tisztában vagyok s elismerem emberinek. Ezt vallom az emberi életet képező összetartó erőnek, melyet azonban a halál megsemmisít az életjel elmaradásának első pillanatától kezdve. Ha tehát a halál valóság, akkor a lélek tulvilági életének tana hipotézisnek sem fogadható el, következésképpen a halál a tényleges megsemmisülés eszköze.

A pap: Ujból állítom: a halál valóság, de olyan valóság, mely új életnek a kiindulási pontja. Nem megsemmisítő eszköz, hanem újabb életet sugárzó állapot, mely csak az anyagiságot szün-

ságolása; 3. a kihágási esetekben ugyancsak 100 kor.-ig terjedő birság.

A törvényhatósági közgyűlés a kereskedelmi miniszter észrevételeit magáévá téve, ily értelmű szabályrendeletnek az alkotását határozta el.

Tisztviselők illetményei.

Több társtörvényhatóság a vármegyei tisztviselők illetményeit szabályozó 1904. X. t.-c. módosítása iránt irt át a vármegyéhez.

Az idézett törvények elv gyanánt mondja ki, hogy a vármegyei tisztviselők az államiakkal egyenlő bánásmódban részesítendők. Ez az elv azonban eddig nem érvényesült. Ez okból Nyitra-megye törvényhatósági bizottsága az átíró törvényhatóságokkal egyetértőleg kívánja, hogy a fizetési fokozatok, úgy mint az államnál, V-XI-ig állapíttassanak meg, a főszolgabírák fele a VII. rangosztályba, a szolgabírák fele pedig a VIII-ikba jusson; az aljegyzők közül — a hol legalább 5-en vannak — kettő a VIII. rangosztályba soroztassanak.

Legfontosabb azonban a vármegyei tisztviselők azon kívánsága, hogy a fogalmazó személyzet tagjai a következő magasabb rangosztályba *automatice* léphessenek fel.

A belügyminiszter körrendelete értelmében a törvényhatóság szabályrendeletet alkot jegyzői fizetési alap létesítésére vonatkozólag, s ezzel egyidejűleg intézkedni fog, hogy a községi körjegyzők és s. jegyzők fizetésüket és lakbéri illetményeiket előleges havi részletekben az *adóspénztárból* vehessék fel.

A vágsellyei székhely-kérdés.

Már az állandó választmányban is hosszú, de tárgyilagos vita folyt le a vágsellyei járás székhelyének Tornóczról Vágsellyére való áthelyezése dolgában.

Szentiványi Zsigmond és dr. *Ozorai József* higgadt és velős beszédekben érveltek az áthelyezés törvényszerűsége és szükségessége mellett. Míg *Mezey Gyula* nyomós okokkal támogatta az előadói javaslatot, mely szerint a székhelynek Tornóczon való meghagyását a járás közérdeke követeli.

Ajtics-Horváth Dezső orsz. képviselő a kényes kérdést olyan tapintattal és olyan konciliáns állásponttal kezelte, hogy felszólalásával minden oldalon a kedélyek megnyugtatót idézte elő. Azt fejtette ki ugyanis, hogy a székhely-kérdésnél mind a két községre, de sőt az egész járásra nézve sokkal fontosabb az oly rég óta óhajtott,

teti meg a létben. A lélek megsemmisítése lehetetlen, amint hogy megsemmisítés vagy megsemmisülés egyáltalán nem is képzelhető az anyagnál sem. Az anyagnak is csak az állaga változik, módosul vagy megszűnik, de az állag ezen változásán, módosulásán vagy megszűnésén kívül semmi egyéb kombináció nem eshetik közbe, magának a létező anyagnak további, bár más formában való fennmaradása önként következik a semmiség fogalmából. Ezen teória annál inkább vonatkoztatható a lélek további életére.

A lélek már magában véve oszthatatlan, következésképpen a halál módosító hatása rajta nem nyilvánulhat, azt sértetlenül engedi át a folytatólagos létnek. Ám, ha a lélek közvetíti a testben az akaratot, a halál nem lehet a léleknek megszüntető tényezője, csupán az életjel oltja ki a test anyagából. Az életjel pedig az akarat ki-nyilvánításában jelentkezik. — A halál felemelő valóság, a lélek tulajdonképeni, az anyagtól nem érintett életének kezdete...

A bölcselő: S ez az igazi létidealismus alapja...

A perzselő afrikai nap mereven szórta sugárait az elesettek hulláira. A misszionárius rövid imasóhajt küldött az égbe az új életet kezdő lelkek üdvéért, — míg a bölcselő rendezni látszott irányában új gondolatait...

de eddig eredménytelenül kért és sürgetett vág-sellyei híd, mely a járás két partja közötti közlekedés nyomorúságának egyszerre véget vetne.

A népszerű képviselő ezután azzal a kérelemmel fordult a főispánhoz, hogy ő is támogassa befolyásával a vág-sellyei járásnak ezt a jogos és méltányos kérelmét, a mit a főispán teljes szívesseggel ígért meg.

A közgyűlés Déry Elemér és többek felszólalása után, elfogadva az állandó választmány javaslatát úgy döntött, hogy a székhely egyelőre Tornócon maradjon.

Korcsmák vasárnapi zárása.

Somogy vármegye más törvényhatóságok példáját követve szabályrendeletet alkotott a korcsmák és pálinkamérések vasárnapi zárva tartása tárgyában s eziránt a társtörvényhatóságokhoz is átírt.

Az állandó választmánynak eredetileg az volt a javaslata, hogy ezek a helyiségek vasárnap délelőtt 9—12-ig legyenek zárva s az italkimérés ezen idő alatt csak az átutazók számára engedjék meg.

Ezzel szemben dr. Franciscy Lajos azt hozta javaslatba, hogy a korcsmák és pálinkamérések vasárnap reggel 6 órától hétfő reggel 6 óráig zárassanak. Minthogy azonban ez ellen azzal érveltek, hogy a törvényhatóság csak záróra iránt intézkedhetik, ellenben egész napra terjedő zárást nem rendelhet el, minthogy országos törvény az italkimérést vasárnapokon nem tiltja, az idevágó miniszteri rendeletek pedig azt egyenesen megengedik, dr. Franciscy oda módosította az indítványát, hogy ha már csak félrendsabályt hozhatunk, akkor sokkal helyesebb és célravezetőbb, ha a korcsmák vasárnap délután zártnak be, mert ez az időpont az, a melyben a korcsmai tivornyak különböző fajai születnek meg.

Ehez képest az állandó választmány javaslata oda módosult, hogy a korcsmák és italkimérések vasárnap délután 2 órától hétfő reggel 6 óráig zárva tartassanak. A törvényhatósági bizottság Karsay Imre indítványára úgy rendelkezett, hogy *vasár- és ünnepnapokon a korcsmák d. e. 10 órától, hétfő reggel 5 óráig zárva legyenek.*

Közgazdasági ügyek.

Nagyvárad város közönségének állami zálogházak felállítása iránti átiratát a törvényhatóság a maga részéről is pártolja. Kivánatos, hogy legalább a nagyobb városokban állami zálogházak létesüljenek.

Az építőipari munkálatokra nézve a törvényhatóság elhatározta, hogy az ily munkálatok egy idevágó miniszteri rendelet értelmében egyenlő feltételek alatt olyan vállalkozóknak adassanak ki, a kik az országos építő szövetségnek, vagy más munkaadó szervezeteknek tagjai.

A gazdasági cselédlakásokra vonatkozólag az állandó választmány a nyitramegyei gazdasági Egyesület előterjesztése alapján azt javasolta, hogy a cselédlakások szobájának alapterülete legalább 20 négyzetméter, falainak magassága pedig 3 m. legyen. Többek hozzászólása után a közgyűlés Karsay Imre halasztó indítványát fogadta el, mely szerint az ügy még egyszer behatóan tárgyalandó s ezen tárgyalások alatt ügyelembé veendő gróf Apponyi Gyulának a módosító javaslata is, melyet a közgyűlésen az állandó választmány indítványával szemben benyújtott.

Az útalap terheinek csökkentése céljából a vármegye az összes vasúti állomásokon vámdíjakat fog szedni s ezekből egy alapot létesít, melynek jövedelme a vámútalap hálózatának fentartására fog fordíttatni.

„Kreatúrák.”

A délutáni közgyűlésen Deák János az alispáni jelentés általános részéhez szólott hozzá, a melyben az alispán Markhot Gyula volt főispán érdemeiről a „legnagyobb elismerés” hangján emlékszik meg.

Deák János azzal a hatalmas erélyvel és

férfiúi bátorsággal, mely közéletünknek ezt a veterán bajnokát annyi harcon, annyi nagy küzdelmen át meggyőződésének állhatatos követésére képessé tette és lelkesítette, szóvá tette Markhot működését és magaviseletét az alkotmányvédelemtől kezdve dicstelen bukásáig.

Élénk színekkel ecsetelte Markhotnak inkább megfutamodó, mint bátor magatartását a darabont-éra idején, elmondta hogyan emelkedett a főispáni székbe bajtársainak a vállain, azután hogyan hagyta őket cserben, midőn a „politikai tisztesség ellenére”, „hallatlan perfídiával” a darabontokat ölelte keblére.

A villámsapásként sujtó szavakat a nagy számban jelen volt haladók morogva bár, de meglapúlva hallgatták. Csak midőn Deák Steiner Gyula kibuktatásáról szólva kijelentette, hogy ezt a szégyenteljes csínynt Markhot az ő „kreatúrái” által hajtottá végre, akkor tört ki a vihar, mert mint nyilvánvaló lett, sokan a jelen voltak közül megéreztek a szégyenét ennek a gonosz tettnek, s köztapasztalati tény, hogy a nyilvánosan megszegyentett emberből ki szokott törni a düh és a szítók.

Kínos benyomást tett a közgyűlés józanabb elemeire, hogy éppen az alkotmánypárti képviselők vették magukra Deák kijelentését. Emődy József, dr. Fodor Kálmán, dr. Markhot Aladár, Rudnyánszky György önmagukról sajnálatosan megfélekedve, éktelen lármával és vissza nem adható kifejezésekkel tiltakoztak az ellen, mintha ők Markhot kreatúrái lennének. Jól jegyezzük meg, csak az ellen tiltakoztak, hogy kreatúrák, de hogy Steiner kibuktatásában *részük volt*, az ellen egy tiltakozó hang sem tolult az ajakukra. Lesz még alkalmunk visszatérni erre a kreatúra-kérdésre.

Most csak annyit jegyünk meg, hogy mindazok, akik eszközül adták oda magukat a feneketlen személyes gyűlöletnek, az égő bosszúnak, a rideg és szívtelen önkénynek azon nemtelen művéhez, mely Steiner Gyula kibuktatásában érte el gonoszságának tetőfokát: közönséges és szánandó kreatúrák.

A közgyűlés további lefolyásáról már csak jövő számunkban adhatunk tudósítást.

Ujdonságok.

A Nyitramegyei Pártszövetség értekezlete. A tavaszi közgyűlést megelőzőleg a Nyitramegyei Pártszövetség f. hó 28-án Mihálik József kanonok úrnál értekezletet tartott, melyen Ajtics-Horváth Dezső képviselő elnökölt.

Az értekezlet első tárgya volt a gróf Wilczek Frigyes főispán által megszervezni óhajtott pártközi bizottságba bizalmi férfiaknak kiküldése. A néppárt a maga részéről: Ajtics-Horváth Dezső, dr. Franciscy Lajos, Jánoki-Madocsány Gyula és Kubinyi Endre párttagokat küldte ki. A függetlenségt párt: dr. Ádám Endre, Deák János, Déry Elemér és Mérey Lajos póttagokat jelölte.

Azután áttért az értekezlet a közgyűlési tárgysorozatra, melynek főbb pontjait behatóan vitatta meg. Ezen tanácskozás közben érkezett meg gróf Wilczek Frigyes főispán, a ki ez alkalommal tette meg első látogatását a Pártszövetségnél. Az értekezlet a körébe érkezett főispánt zajosan megéljenzte, Ajtics-Horváth Dezső képviselő pedig szíves szavakkal üdvözölte, biztosítván őt a Pártszövetség odaadó, lelkes támogatásáról.

A főispán az üdvözlésre igen meleg hangon válaszolt, örömet fejezve ki a felett, hogy az értekezlet körében megjelenhetett. Kijelentette egyúttal, hogy ezentul a Pártszövetség értekezletein nem csak mint vendég, hanem mint munkatárs is részt óhajt venni. Ezen ígérletét nyomban beváltotta, a mennyiben mindvégig, jó másfél órán át a Pártszövetség körében maradt s a tanácskozásokban élénk részt vett.

Az értekezlet Mihálik József apátkanonok, a páratlan szívesseggé háziúr és a főispán lelkes éltetésével ért véget.

Szigorlat. Skrabik Endre püspöki ceremoniarus f. h. 29-én kitüntetéssel (cum applausu) tette le a budapesti tudományegyetemen a szigorlatot az egyházjog és egyháztörténelemből.

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Bólya Kálmán szenczi adóhivatali segédet a sajoszentpéteri adóhivatalhoz adóhivatali ellenőrré, Pekarovics János nyitrai m. kir. adóhivatali gyakornokot a nagyigmándi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótitkárré, Zsapka Péter igazolványos altiszt, sepsiszentgyörgyi lakost a nyitrai pénzügyigazgatóságához pénzügyi irodatisztárré nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Perényi János szeghalmi járásbírói irnokot az érsekújvári járásbírói székébe helyezte át.

Diákok tanulmányi kirándulása.

A nyitrai r. kath. főgimnázium tanulmányi kirándulást tett Nagyszombatba. A reggeli 7 órai vonattal indult s Lipótvártól külön vonat várt az ifjuságra, úgy hogy a tanulók már kilenc órakor megkezdheték a város nevezetességeinek a megtekintését. A magyarázatot dr. Marton József nagyszombati főgimn. tanár, a város multjának alapos ismerője, nyújtotta. Az ifjuság Nagyszombat nagy multjának felújított emlékével a lelkében, az esti vonattal érkezett vissza Nyitrára.

Az oltáregylet közgyűlése. Folyó hó 28-án tartotta a nyitrai oltáregylet ez évi rendes közgyűlést, melyről a lapunk jelen számban felhalmozódott nagy terjedelmű anyag miatt csak e helyen és csak röviden közölhetünk értesítést. A tisztviselőnk jelentései után, melyeket a közgyűlés helyeslő tudomásul vett, a tisztviselői kar és az igazgató választmány választása került sorra. Elnöknévé újra özv. dr. Bangha Istvánné úrnő választott meg, a ki nélkül a nyitrai oltáregylet elköpzelni sem lehet. Az ő csodásan lankadatlan buzgósága az az élesztő, mely az egylet tésztáját dagasztja, kelen-dővé teszi és abban az áldásos működésnek csiráját elhelyezi. Kitűnő munkatársai s mind ujra megválasztottak: Tarselökné: Sándor Pálné, Titkárökné: Kubinyi Endrének, Pénztárosökné: Tipula Amalia úrnő. A választmány tagjai lettek: özv. Braunsteiner Jánosné, Franciscy Jenőné, Huszár Istvánné, Jakubovics Sándorné dr. Klobusiczky Károlyné, Lakits Attiláné, Névery Ignácné, Simonffy Gyuláné, özv. Szaitl Arnoldné Tombor Kornélné úrnő. Kötelességet mulasztanánk, ha az egylet ez évi működésének és kiállításának méltatására még vissza nem térnénk.

Városi közgyűlés. Nyitra város képviselőtestülete e hó 27-én tartotta rendes havi közgyűlést. A napirendre tűzött 14 tárgy közül ezuttal a képviselőtestület csak négyet tárgyalta, az idő előrehaladottságára való tekintettel a többi tárgy a jövő közgyűlésre maradt.

A római kath. elemi fiúiskola kibővítése tárgyában a városi tanács azon javaslata körül, hogy a város ezen iskolát a jelenlegi 7 tanteremmel bíró párutcai iskola bezűntetésével 11 tanteremmel az Ápolda-utcai városi tulajdon képező házba helyezze s a kibővítésre az előirányzott 41,000 koronából a városra eső mintegy 21,000 kor. költséget viselje, nagy vita támadt. De a higgadt gondolkodású többség nyomós s meggyőző érvelései után a hosszú vitának az lett a vége, hogy a tanács javaslatát egyhangulag elfogadták. A szükséges munkálatok azonban csak a törvényhatóság jóváhagyása után vehetik kezdetüket, de már addig a szükséges kölcsön felvétele s az árlejtés megtartása iránti intézkedések megtételére utasította a képviselőtestület a városi tanácsot.

A kibővítendő iskolára Bende Imre püspök 20,000 koronát adományozott. — A községi pótdadók behajtása és leírása tárgyában, mivel a leírásra előjegyzett pótdadók közül időközben sok befizetett, sok tételnél pedig az adóalapot képező állami adók leírása is csak most van folyamatban, érdemleges határozatot nem hoztak; a városi számvevő ajánlatára azonban határozattal emeltett, hogy mindazon késedelmes pótdadófizetők, a kiknek évnegyedes esedékes pótdadjuk a 10 koronát meghaladja, ezentul 5% késedelmi kamatot tartoznak fizetni.

A zabori gránitbányát, mivel a bérletre igen alacsony ajánlatok érkeztek be, a város házi kezelésbe veszi s itt a termelést a város saját szükséglete részére csak időközönként folytatja, mivel pedig ezideig a nyáron is folytatott kőbányát

sokkal a zabori lakók nyugalmát nagyban zavarták, elhatározta a képviselőtestület, hogy a bánya művelését mindig lehetőleg a téli időszakban eszközli.

Személyi hír. Gróf Wilczek Frigyes főispán péntek este székhelyéről elutazott.

Juniális. A nyitrai ker. szociális egyesület június 14-én a zabori zárdában rendkívül érdekes programmal, melyet a legközelebbi napokban fog szétküldeni, nyári ünnepélyt rendez. Az ünnepélyre ez uton föl hívja az érdeklődő közönség figyelmét a rendezőség.

Az érsékújvári árvavédő asztaltársaság június 7-én a város berki helyiségében díjtekészés és tűzijátékkal egybekötött jótékony célú zártkörű nyári mulatságot rendez. Adijtekészés kezdete d. u. 2 órákor. Este nagyszabású tűzijáték lesz.

Zenei záróvizsga. A nyitrai főgimnázium zeneiskolája 1908. év június hó 13-án szombaton, az intézet tornatermében záróvizsgát tart a következő műsorról: Reissinger G.: „A hegyi malon.” Nyitány. Zenekar. Haldeln: „Román.” Magánhegedű zongora kísérettel. Előadja: Hetzl Fülöp VII. o. t. Smetana B.: Sextett. „Az eladott menyasszony” című dalműből. Smith S.: Ábránd. „Lucia di Lammermor” című dalmű nyomán. Zongorán előadja Sztránszky Jenő VIII. o. tan. Händl F.: Largo. Hegedű, harmonium- és zongorakísérettel. A magánhegedűt Radnai Ernő V. o. tan. játssza. Kezdeté d. u. 5 órákor.

A főispán látogatásai. Gróf Wilczek Frigyes főispán a múlt hét folyamán a következőknél tett látogatást: Czeizel Gábor nagyprépostnál, Jeszenszky Alajos és Kutvaszer István kanonoknál, Dr. Franciscy Lajos theologiai tanárnál, Craus István ny. alispánnál, Pongrácz Kálmán kir. közjegyzőnél, Szulyovszky Gusztáv ügyvédnél és Juhász Sándor bankigazgatónál.

Nyári táncmulatság. A nyitrai könyvnyomdászok szakegyesülete június hó 7-én pünkösd vasárnapján a zabori Toifel-kertben zártkörű táncmulatságot rendez. A mulatság kezdete d. u. 5 órákor. De ezt megelőzőleg d. e. 9 órákor nyomtatványkiállítás lesz a városháza nagytermében. Ezen kiállítást különösen ajánlhatjuk a nagyközönség figyelmébe, mert ott a laikusok is érdeklő felette hasznos és tanulságos dolgok foghatnak bemutatni. A kiállításnál a központi szakörnek egy kiküldöttje Stalla Márton mesterszedő fog felolvasást tartani és magyarázatokkal szolgálni a közönségnek. A táncmulatságot a következő műsorról műkedvelő előadás előzi meg. Műsor: 1. „Világosságot!” Költemény. Irta: Petőfi Sándor, szavalja: Novotny Vilma k. a. 2. „A telefon vidéken.” Monolog. Előadja: Weisz I. 3. „Őn is beteg?” Vig monolog. Előadja: Schmidt Irma k. a. 4. „Kuplák.” Éneklő: Derka Béla. 5. „A modern leány.” Monolog. Előadja: Marek Gizi k. a. 6. „A rab.” Költemény Petőfi Sándortól, szavalja: Mlinek Pál. 7. „Atikai sós perec” (Brinza Janó beszámolója). Előadja: Novotny Ferenc. Szépségverseny 2 díjjal. A legtöbb levelező-lapot elárúsító két hölgy 1—1 díjjal lesz jutalmazva. Nagy konfetti és serpentin csata. A tánc este 8 órákor kezdődik és tart kivilágos-kivirradtig. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság június 14-én lesz megtartva. A kik tévedésből meghívott nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak a fenti egyület bizottságához. (Iritzernyomda).

A nyitrai sörgyár égése. E hó 23-án délután 1/2 órákor a nyitrai sörgyár malátaőrölő helyiségében az egyik őrlőgép csapágyának túlhevítése folytán meggyulladt a helyiségben levő malata s ettől csakhamar az egész helyiség is. Baranyai Elek 5. számú rendőrtizedes lélekjelenlétének köszönhető, hogy a tűzvész csupán ezen helyiségre terjedt ki, mert a tüzet idejekorán észrevéve, azonnal értesítette a tűzoltóságot, majd a helyszínén is a fejüket vesztett munkásokat az első időben a helyes védekezésre irányította. A tűzhöz még idejekorán érkezett a tűzoltóság s a kirendelt honvédség önfeláldozó közreműködésével, bár nagy fáradsággal, mégis sikerült a tüzet lokalizálni s így a szenvedett kár csupán 2000 koronára tehető. Ez alkalommal részünk volt tapasztalni, hogy tűzoltóink derék testülete igazán szakavatott és önfeláldozó munkát teljesített, mert nehéz feladat volt a tüzet oly kis térre szorítani, mint azt valóban meg is cselekedték; de még örvendetesebb a honvédség parancsnokának azon humánus eljárása, hogy az első vészhihallatásra személyesen sietett a laktanyába s a széken álló legénységet, majd az 1. és 2. század embereit is a legrövidebb idő alatt az oltáshoz kivezényelte. A polgári vagyon ezen

derék oltalmazóinak hálás köszönettel tartozik a város.

Közyűlés. A F. M. K. E. nyittravármegyei választmánya május 31-én (vasárnap) d. e. 11 órákor tartja évi rendes közgyűlését a vármegyei háza nagytermében. Az elnökség ezen az uton kéri föl az egyesületnek nyittravármegyei összes alapító, örökös, rendes és pártoló tagjait, hogy a gyűlésen megjelenni szíveskedjenek.

Bojkottált mesterek. A ker. szociális eszmével rokonszenvező közönségre nézve rendkívül fontos dolog, hogy az iparos mesterek közül kiket támogathat s kik nem méltók erre. Olyanok semmiképpen, kik a ker. szocializmus ellenségeinek bizonyulnak. A sztrájk folyamán két ily mester akadt. Az egyik Piroška István, kit méltatlan magaviselete miatt a ker. szociális munkások elhagytak. A másik Szőke Antal. Ez az úr azt gondolta, hogy a nehéz küzdelem árán kivívott szerződés és pontos árszabályt csak aláírni kell, de betartani nem szükséges. Az egyik segédnek megadta a mi járt, a másiknak nem. A segédnek ismételt követeltek jogos bérüket, s midőn a mester azt megtagadta, mind a négy segéde ott hagyta a műhelyt s még aznap máshol vállalt munkát. Szolgáljon ez például a többi mestereknek s ne gondolják, hogy egy-egy munkással bármit tehetnek, mert az egész szervezet illetve egyesület áll mindegyik mögött. Panaszképpen halljuk azt is, hogy egyik-másik mester a 40 fillérenyi bérjavítás miatt 3—4 koronával emeli az iparcikké árát csak azért, hogy a közönség előtt gyűlöletessé tegye a ker. szocialistákat. Mi nem adunk hitelt e panaszoknak. Csak rossz tanács az egész, melylyel a gyáripár ugratja a mestereket. A mesterek nem feledhetik a sztrájk folyamán sokat emlegetett *közös műhelyt*. Ha ez létesülne — s nagyon könnyen lehetséges — akkor a közönség hamar megtudja az igazi árakat. Sokkal okosabb dolog a ker. szociális egyesülettel bekében maradni. E tekintetben dicséretre méltó Sulgan András, ki úgy a sztrájk alatt, mint utána a leghumánusabb magatartást tanusította.

Halálozás. Gáspár Lajos nyug. trencsén-hosszúmezői plebános f. h. 29-én hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után elete 67-ik évében elhunyt. A boldogult több éven át Nyitrán is működött, mint segédlelkész. Buzgó lelkipásztor volt, jó népet és jó emléket hagyott hátra maga után. — Az örök világosság fényeskedjék neki.

Katona elszállásolási díjak kifizetése. Nyitra város területén 1907. évben elszállásolt katonaság után felmerült elszállásolási díjak az érdekeltek által Nyitra város pénztáránál f. évi június hó 4-től kezdődőleg felvehető.

Ki kezdeményezte a Vörösmarty-szobrot? Lelkünk örül annak a fenséges ünnepnek, melyet f. h. 24-én ült a főváros és vele az egész ország legnagyobb költőnk, Vörösmarty Mihály emlékére, a kinek hatalmas szobrárt immár ott birjuk a főváros egyik legszebb terén. Álljon a szobor és hirdesse büszkén a lánglelkű költő dicsőségét, hirdesse azoknak érdemét is, a kik ezen imponáns emlékmű létrehozásában buzgólkodtak. E tekintetben azonban egy kis kronologikus hiba csúszott be a közfelfogásba. Általában úgy vélekednek, hogy az „Otthon” írói kör, Rákosi Jenővel az élén kezdeményezte a szoborállítás mozgalmát. Ez tévedés. A terv először a *budapesti katolikus körben* merült fel 1888-ban, a hol *Pintér* Kálmán piarista tanár vetette fel az eszmét és népszerűvé is tette. Gyűjtött is a kör *Pintér* lelkes agitációja folytán 14 ezer koronát a kegyeletes célra, melyet 1900-ban, Vörösmarty születésének századik évfordulója alkalmából az „Otthon” és a Budapesti Hirlap hatalmas felkaroltak s eredményre vezettek. A budapesti katolikus körnek a gyűjtése a Budapesti Hirlap gyűjtéséhez csatoltatott. Az igazság tehát az, hogy bár Kolumbus fedezte fel Amerikát, az új világrészt még sem róla nevezték el... A világtörténelem meg szokta magát ismételni, nagyban és kicsinyben.

Tanító jutalmazása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Cseszko* Imre szucsányi róm. kath. tanítónak az ifjúsági daloskörök vezetése körül kifejtett buzgólkodásáért száz korona jutalmát engedélyezte.

A becsület rablók. Nagytapolcsányból írja tudósítónk: Nyitramegye szesztermelése nem állott arányban a befolyt szeszadóval szemben. A pénzügyminiszteriumban is feltűnt a dolog. Hogy elejét vegyék a nagyobb bajnak és hogy a pénzügyi közeg munkáját intenzívebbé tegyék, alapos vizsgálatot indítottak. Meglepető volt az eredmény.

A nyitrai, póstyéni és nagytapolcsányi pénzügyi főbiztosokat fegyelmi uton elmozdították állásaikból s a megüresedett helyeket kipróbált hűségű férfakkal töltötték be.

Igy került nagytapolcsányi kerület elére *Rettegi* Sándor főbiztos, kinek szigorú szeplőtelen jelleme, a törvényeknek betűig való végrehajtása megtették a kívánt sikert, mert a kerület pénzügyi szempontból való korrektsége minden vonalon be lett állítva. Erre aztán megindult a legveszedelmesebb manipuláció azok részéről, kiknek számításait a törvényes intézmények betartása áthúzta. Tönkre akarták tenni *Rettegi* Sándor főbiztos becsületében. Megrágalmazták, meggyanusították azok az érdekeltek elemek és körök, kiknek ravasz huncutságait leleplezte. Nem férhettek hozzá, mert egyenes, nyílt férfias jelleme minden inkorrekttséget kizár.

Pénteken reggel a város legforgalmasabb pontjain írógéppel irt plakátokat ragasztottak ki, melyen egy bírósági végzést közöltek a közönséggel.

A végzés arról szólt, hogy 1906-ban Székesfejérvárott a m. kir. büntető bíróság „bizonyíték”-ok hiányában *Rettegi* Sándort lopás vádjá alól felmentette. A koholmány csakis azt célozta, hogy *Rettegi* Sándor főbiztos egyéni tisztességében kisebbítessék, megrágalmaztassék. Azok a bizonyos elemek jól tudják, hogy legkönnyebb a rágalmat magvát elhinteni a szivekben s így hivatalának kötelemétől elkedvetleníteni valakit.

A piszkos gyalázkodás nem fog sikerülni, mert mindazok kik *Rettegi* Sándor főbiztos buzgólságát ismerik, tisztelettel és ragaszkodással viseltetnek személye iránt. Nagytapolcsány város társadalma pedig nem ül fel az iparlovagok heccelésének, sőt még inkább nagyobb szeretettel fogadja körébe azt a férfit, kiről nem egy esetben győződött meg, hogy igaz ember. Egyébként a plakát szerzői, kiragasztói és a már hetek óta tapasztalt harc értelmi szerzői ellen megindult a vizsgálat.

Óvás. Egy magát S. bárónak nevező egyén, mint értesültünk a vidéken önkéntes adományokat gyűjt II. Rákóczi Ferenc szobrára. Egyik ismerősünk, a ki szintén aláírta a gyűjtőívet, két nap mulva az aláírás után egy budapesti cégtől értesítést kapott, a melyben az illető cég ismerősünknek köszönetet mond azért, mert a cég megbízottja által megrendelte Csányinak „Árpád és az Árpádok” című művét, holott ismerősünk ezt a művet egyáltalában nem rendelte meg. Nem lehetetlen ennél fogva, hogy a Rákóczi-szoborra való gyűjtés örve alatt csak aláírásokat akarnak kicsikarni a közönségtől, hogy ily módon az említett — különben érdemes — művet jó borsos áron az aláírók nyakába varrják.

Visszatérés. Kovarcon *Stefko* Mária volt ágost. evangélikus vallású nő, a katolikus egyházba visszatért és e hó 23-án szombaton tette le a hitvallást *Pittner* István plebános kezébe. A visszatért nő *Horváth* Istvánnal egybe fog kelni.

Halálos szerencsétlenség. Vajkon a múlt hét folyamán egy Mária-szobornak a felállításával foglalkozott több munkás. Munka közben az állvány leszakadt, a már felállított szobor leesett és összetört. Az állványon dolgozó, lezuhant emberek közül egy a helyszínén meghalt, egy másik pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A megindított hatósági vizsgálat feladata kideríteni, hogy a végzetes szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Hivatalos iratok kiszolgáltatása. A Szokolczán megjelenő „Slovensky Obzor” három bizalmas rendeletet tett közzé, melyeket a belügyminiszter a felvidéki vármegyék főispánjaihoz intézett a tót nemzetiségi agitátorok ellenőrzése tárgyában. Miután a rendeletek teljesen bizalmas jellegűek és csak indiszkréción utján juthattak a Slovensky Obzor birtokába, a hatóság megindította az eljárást, hogy kiderítse, miként kerültek a lap szerkesztőségébe a bizalmas akták.

Vakmerő betörés. Kopcsány Imre, 32 éves, óhaji illetőségű borbély, legutóbb gyári munkás, a ki már lopásért és betörésért 5 1/2 évi fegyházat szenvedett, e hó 25.—26-ika közti éjjelen a legnagyobb vakmerőséggel Nyitrán, a város kellő közepén, *Pongrácz* Kálmán kir. körjegyző *Tóth* Vilmos-utcai házában lakásába betört s onnan nagymennyiségű ezüstneműt és ruhát lopott el. A vakmerő betörő a Cines felőli kertek kerítéseinek átmászásával hatolt a házba s a lakásba az udvar felőli ablakon át jutott; az üres konyhából aztán átmászott az étterembe, hol lámpa égett, itt összeszedte az ezüstneműt, majd a szomszédos házból férfiruhásműt hordott össze s az egészet felnyalálva észrevétlenül távozott. A véletlen juttatta csak a büntető igazságszol-

gáltatás kezébe a veszélyes betörőt, kinek lelkiismeretét már sok hasonló gaztett terheli. Ugyanis Kopcsány a betörés elkövetése után azonnal menekült a városból, először Nagycétény, majd Érsekújvár és innen Párkány felé vette útját. Itt érte azonban utol a nemezsis, mert egy pajtásával találkozott, a kinek elmondta, hogy mily zsákmányt szerzett s hogy azt most értékesíteni szeretné. Az illető látszólag büntársává szegődött s ajánlkozott, hogy ő elvezeti Párkányban oly helyre, hol lopott holmiján túladhát. A betörő gyanútlanul követte pajtását, a ki őt azonban egyenesen a csendőrlaktanyába vezette. Midőn Kopcsány észrevette a kelepçét, akrobatához méltó ügyességgel vetette magát át néhány kerítésen s lélekzakadva menekült. Horváth János párkányi csendőrszervező biciklire kapott s utána iramodott s csak így sikerült őt Esztergom közelében elfognia. E hó 28-án Nyitrára hozták s a rendőri kihallgatás alkalmával cinikus nyugalommal a legapróbb részletekig beismerte tettét s csak azt sajnálta, hogy a közjegyző ebéd-éjében talált sonkából jól nem lakott s az ott álló borral telt üvegből jót nem húzott, mert ugymond: „Legalább ez a hasznom lenne a dolgból!” A lopott holmi néhány ruhadarab kivételével megkerült. A betörőt fogva tartják.

Ritka intézet. A Nyitravölgynek egyik legfestőbb részén, egészséges levegőjű dombon fekszik a nyitrabajnai ker. iskolatestvérek hatalmas telepe.

Alig pár esztendeje, hogy ez az áldásos intézet létesült s már is érzi nemcsak Nyitrabajna, de jó hatalmas környéke is, hogy erre az intézetre úgy neveléstanítási, valamint nemzeti szempontból is szüksége van. A szülő vagy más érdeklődő ezen tanintézetben a legtöbbször csak egy valamivel kiemelkedőbb egyszerű iskolát lát, ám ha pedagógus vagy politikus szemmel tekintjük ezen iskola kulturális teljesítő képességét, lehetetlen észre nem venni azon megbecsülhetetlen eredményeket, melyeknek gyümölcsét nem most, de pár évtized múlva fogjuk csak kellőképpen élvezni.

Ők pedig ezen intézetnek hivatásszeretettből felelősödött művészei, hirt, dicsőséget elhárítva maguktól, a szerénységnek és szegénységnek példaképei, oly munkát végeznek neveléstanítási szorgalmuktól eltekintve magyar nemzeti szempontból, hogy ezt elismerni, ezt méltányolni első sorban és mindenekelőtt a vármegye hazafias törvényhatóságának kötelessége. A segítségre, erőiknek nagyobb fokú kifejtésére a vármegye adhatná meg az impulzust. Ráférnének erre alaposan.

Nyitrabajna hazafias lakossága nemcsak érzelmében, de rövid idő múlva nyelvében is magyarrá lesz. Erről könnyű meggyőződni Nyitrabajnán. Nem kizárólag ezen egy községre terjedt ki áldásos működésük. A szomszédos falvak egész seregében találunk már ifjakat, kik itt nyerték vallásos és hazafias kiképzetésüket. A gondjaira bízott ifjúságot a népkisiskolai ismeretek mellett a zenében, gazdasági ismeretekben is kiképzik, amit elősegít hatalmas kertjük, és jól felszerelt zenetermük.

Legutóbb máj 15-én nyilvános intézeti ünnepélyt rendeztek az iskolatestvérek rendjének alapítója De la Salle Sz. János tiszteletére. Az intézeti ünnepség híven visszatükrözte egész nevelési rendszerüket és tanítási ügyességüket. E napon járultak az első áldozáshoz az intézet növendékei is. Az ünnep hangulatát emelte az a körülmény, hogy fényes papi segédlettel tartatott meg a sz. mise, mely alatt Basel vegyeskarra írt 4 szólamú miséjét énekelték a növendékek. A nehéz templomi énekszám mély benyomást tett a jelenlévőkre. Utána iskolai ünnepély következett, melynek minden pontja készültségről és ügyességről tanuskodott.

Délután 4 órakor kezdetét vette a színelőadás, melynek tárgya sz. Sebestyén vértanúságából volt merítve, melynek felvonás közeit ügyesen zeneszámokkal töltötték ki. A színpad dekorációja becsületre válték bármely első rangú intézetnek. Nem is kímélték a jó testvérek sem költséget, sem fáradságot, hogy színpadjuk minél tökélete-

sebben illeszkedjék bele a darab meséjébe. A növendékek ruházata, zamatos magyarságú nyelvezete, az összjáték, a színek finom pompája mind mind maradandó emlékeket rögzítettek meg a hallgatók lelkében. Nem ez az első ilyenünnepesség a nyitrabajnai testvérek intézetében, de valahányszor előadásról, vagy színdarabról szerez tudomást a közönség, mindig szűknek bizonyul a színpados terem. És előkelő közönség látogatja ezen előadásokat. Most is május 15-én az úri fogatoknak egész raja foglalt helyet a tágas udvaron, mind elegáns publikumot hoztak. A környék intelligenciája előszeretettel keresi fel a testvérek intézetét, sőt nem egy, de sok oly öreg urat látunk, ki bár nem tökéletesen otthonos a magyar nyelvben, mégis eljön, meghallgatja és a legjobban megtapsolja a játszó kis művészeket.

Nehéz, keserves munka a tanítás, de ennek eredménye kedves, lebilincselő annyira, hogy a szó is nehezen tolaikzik ajkainkra. Pedig ha csak egy gyöngye köszönő szó is hangzik el ajkunkról, már ők szerénykednek s elhárítják azt maguktól, mindent Isten dicsőségeért végeznek. Adna Isten sok ily intézetet e szegény hazának, sok ily derék férfakkal.

Hány honvéd él még? Az országos honvédegyelet kimutatása szerint 7420 igazolt nyugdíjas honvéd él még, a kik összesen 236.912 korona nyugdíjat élveznek. Az öreg honvédeknek e hó 22-én tartott országos ülése kérvénnyel fordult az országgyűléshez aziránt, hogy az 1848/49-iki honvédek érdemeit törvénybe iktassa s ezzel szabadságharcunk ezen jobbra névtelen hőseinek az elismerést megadja.

Katholikus népszövetségi mozgalom. Handlován e hó 24-én tartották meg a Katholikus Népszövetség nagygyűlését, a melyen több mint ezer ember vett részt és általános lelkesedéssel csatlakozott azoknak táborába, a kik a magyar katolikusoknak a közéletben is biztosítani akarják az őket megillető helyet.

A község határán hosszú kocsisor fogadta a kerület tevékeny képviselőjét Bresztyenszky Kálmánt, aki a nép éljenzése között érkezett a tágas piacra, a hol a handlovai zenekar a Hymnus hangjaival nyitotta meg a gyűlést.

Az első szónok Czeizel László esp.-plebános volt, aki beszédében fölhitte a népet a tömörülésre és összetartásra. — Ezután Bresztyenszky Kálmán orsz. képviselő beszélt a Népszövetség hasznos voltáról és arról, hogy a magyar katolikusok érdekei csakis úgy védelmezhetők meg, ha valamennyien egy táborban küzdünk azokért a szent célokért, a melyeket magunk elé tűztünk. Majd Ámon Vilmos lépett az emelvényre és fölhitte a jelenlévőket, hogy minél számosabban lépjenek be a Katholikus Népszövetségbe.

Majd a gyűlés elnöke Czeizel József esp. plebánost, ügyvezető alelnökké Ámon Vilmost, csoportvezetőkké pedig Schneider Pál, Gürtler András, Wóland József, Dobiscó János, Pösz Antal, Czachat Tamás, Klein Pál, Frömmel Ignác, Wóland János, Veber Jónás, Tonhäuser János, Pösz György, Privizer Mihály, Benda Imre és Gürtler Lukácsot választotta meg.

Ezideig 300 tag lépett be a Népszövetségbe, de a beírások még szakadatlanul folynak, úgy, hogy legalább 800 tagra van kilátás.

Vágfarkasdon Köves Kálmán plebános buzgólkodása folytán negyvenkét taggal megalakult a Népszövetség.

Felsőelefánton Mittuch József plebános kezdeményezésére nagy lelkesedéssel folyt le az alakuló értekezlet.

Nyitra-Gerencsén a kath. Népszövetség f. h. 24-én nagy sikerű népgyűlés keretében megalakult. A gyűlésen részt vett úgyszólván az egész falu népe, férfiak, asszonyok vegyesen, úgy hogy a jelenlévők nagy része be sem fért a tágas iskolaterembe, hanem az udvaron az ablakokon át hallgathatta csak a szónokokat. Kardoss Károly plebános szép megnyitó beszéde után Jánoky-Madocsány Gyula orsz. képviselő ismertette a Népszövetség célját, majd Karsay Imre pogrányi plebános szót a nála megszokott tüzzel és ékesszólással. Végül Kardoss Károly plebánost egyhangulag helyi igazgatóvá választották. A nép lelkesedése valóban impozáns volt; a kiosztásra szánt röpiratokat néhány pillanat alatt elkapkodták.

Csitáron a kath. Népszövetség f. h. 24-én megalakult, a nép és az intelligencia rendkívül élénk részvétele közepette; Fülöp László koloni

esperes-plebános lelkes megnyitó szavai után Jánoky Madocsány Gyula orsz. képvis. és Karsay Imre pogrányi plebános beszéltek a Népszövetségről, végül Bihary Gyula pogrányi körjegyző intézett szép, hazafias beszédet a néphez. Helyi igazgatóvá egyhangulag Kemény Károly tanítót választották. A gyűlés mindvégig lelkes hangulatban folyt le; mindjárt a helyszínén 45 tag jelentkezett.

Petőfalva ünnepe. A vármegyénk történetében oly jelentős szerepet játszott Uzovicsok ősi kastélyában Petőfalván e hó 21-én magasztos ünnepély folyt le.

Ugyanis e napon adta át a nagyszombati érsekhelynök Jedlicska Pál praelátus özv. Blundel Jánosné sz. Uzovics Ludovika csillagkeresztos hölgynek a „Pro Ecclesia-et Pontifice“ pápai érmet a kitüntetésre vonatkozó okmányokkal együtt, a nevezett urnó azon nagyszerű alapítványa elismeréseképp, hogy községe számára már évekkel ezelőtt pazar költséggel gyönyörű templomot, melléje apácázárdát óvoda és elemi osztályokkal ellátva, emeltetett.

A messzeföldön ismeretes vizsgák befejezése után az érseki helynök szívreható módon méltatta a méltóságos asszony érdemeit magyar nyelven, majd az egybegyűlt falu népének és azok gyermekeinek tót nyelven magyarázta meg az ünnep jelentőségét, háladatosságra intve a lakókat nemesszívű földesurnójuk iránt, amit a község előljárósága saját nyelvén és a maga eredeti fel-fogása szerint a kastélyban meg is fogadott. Érdekesen hangzott a legidősebb előljárósági tag nyilatkozata: hogy valamilyen Szent István királyunk, ki templomokat és kolostorokat emelt ime majd ezer esztendeje, hogy közöttünk él, úgy eljen halála után az alapító urnó emléke! A kézimunka kiállítás, a zárda és templom megtekintése után a háziasszony fényes kastélyában diszebedet adott, melyen megjelent legközelebbi rokonsága: Gróf Pongrácz Adolf c. püspök vágújhelyi própost, továbbá magyar katolicizmusunk ősz bajnokának gr. Zichy Nándornak leánya gr. Majláth Györgyné Zavaró, báró Mednyánszky Dénesné Brúnóczi, gróf Pongrácz János nejevel Révfaluról, hivatalos volt az uradalmi igazgató Stróhá, valamint Jedinák Tivadar dráhóci, Sándorfi Nándor lopassói esperesek, Sztraka zavari, Kollárik turulúcai, Hoenigh F. nagykosztolányi plebánosok és Zachár segédlelkész. Lelkes felköszöntőket mondottak: Jedlicska Pál a pápára és az ünnepeltre, gr. Pongrácz Adolf az érseki helynőkre, a helybeli plebános pedig elérzékenyül hangon hívei, de leginkább szegényei nevében mondott hálát a nemes urnónek, s kérte legyen továbbra is jó édes anyja szegényeinek. Megörökitésre méltó ezen kitüntetés, mert a mai hit-hideg és anyagias korban vajmi ritkán találkozunk oly nemesen gondolkodó szívvel, minő az ünnepelté. Áldja meg őt az Egek Ura!

Az érsekújvári állomás bővítése. A nyitravölgyi vasúti vonal elsőrangusításával és az érsekújvár—komáromi vasút építésével kapcsolatosan szükségessé vált az érsekújvári vasúti állomásnak nagymérvű kibővítése. Erre a célra a vasúti beruházási javaslatban 1.500.000 kor. irányoztatik elő.

Szabad férjhez menni. A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, a melyben érvénytelennek nyilváníttotta a tantónők választásáról szóló jegyzőkönyvekben foglalt ama kitélt, hogy férjhezmenetel esetében a megválasztott tanítónő elveszti az állását.

Agyagipari szakiskola Zsolnán. A kassai kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez aziránt, hogy az ungvári agyagipari szakiskola Zsolnára helyeztessék át. A kérelmet azzal indokolja a kamara, hogy Zsolnán inkább vannak meg a szakiskola fejlődésének előfeltételei, mint Ungvárott. — Be ráférne Nyitramegyére is valamiféle ipariskola!

Hirdetmény. Van szerencsénk az alulírt pénzintézetek igazgatóságának egyöntetű határozatához képest az igen tisztelt közönség tudomására hozni, miszerint a megváltozott pénzügyi viszonyokra való tekintettel az állandó jelleggel bíró s jelenleg 4½% adómentes betéteket folyó 1908. évi június hó 1-től a tőkekamatadó levonásával fogjuk kamatoztatni.

Kelt Nyitrán, 1908. évi május hó 28-án.
Nyitrai Kereskedelmi és Hitelbank
Nyitrai Takarékpénztár és Hitelbank
Nyitrai Iparbank
Nyitrai Hitelbank
Nyitrai Népbank.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYÉ

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÓGYVIZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgybólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi iroda: Budapest, Lipót-körút 29.
Főraktár: Csernyák István fia cégnél Nyitra.
Kapható: gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

97. 2-32.

Egy szövetkezet áldásos működése. A *suránkai* hitelszövetkezet dacára annak, hogy a kisebbek közé tartozik, mégis az ottani plebánosnak Konyakovszky Ferencnek fáradszóna és ügyes vezetése mellett nagyszerűen előmozdítja a nép javát. Hogy tagjait a mindjobban elharapódzó fa uzsora ellen megvédje, a tavasszal megvásárolta a gr. Nyáry Kálmán szulényi birtokán egy kiirtott erdő fa készletét 8210 koronáért és lehetővé tette, hogy a tagok több évre ellássák magukat fával olcsóbb áron. Most pedig a Központ támogatásával megvett Ivánkán egy 80 holdas birtokot épületekkel együtt 54 ezer koronáért, azt a tagok közt holdankint 470-580 kor. árban parcellázta; úgy hogy most Suránkán nincs cseléd, melynek legalább 2-3 hold földeskeje nem volna.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítására. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csúszhat be, fontos, hogy itatási olyan vizet használjunk, mely baktériummentes legyen, tehát azon csúszhat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megőlni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongálja.

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes víz végtelenül alkalmas, mert teljesen baktériummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztást okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik.

A mohai Ágnes víz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkora ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkora esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttest biztosan megővja. Gyermekknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes víz mélytartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai Ágnes forrás fogyasztása azért fontos, mert eza a víz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnesforrás különösen olcsón kapható. 96. 1-3.

4985.908. polg. sz.

Hirdetmény.

A nyitrai kir. törvényszék, mint birtokbíróság közhírré teszi, hogy a magyar kir. államvasutaknak a galánta-zsolnai vonal második vágányához szükségelt, a vágújhelyi 422. sz. tjkvben B. 19. és 20. alatt egyszben Hornyák Mihály és neje szül. Sztetek Mária nevével vezetett 6 sor 153. hrszámú 778 □-let tevő szabadtelekből kisajátított 164 □-let kártalanítása végett tárgyalási határnapul 1908. évi május 25. napjának d. e. 10 óráját Vágújhelyi községhezát kitézte, s arra az összes érdekelteket végzőleg meghívta azon határozott kijelentéssel, hogy bármely érdekelt fél elmaradása a kártalanítás fölött az érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, és hogy a távol levő, vagy ismeretlen tartózkodásnak részére ügygondnokul Koronhályi Lőrinc, vágújhelyi ügyvéd nevezetett ki.

Nyitra, 1908. évi április hó 18-án, a kir. törvényszék, mint polgári bíróság. 93. 3-3.

Tombor,
ügyvező.

(P. H.)

Névery,

kir. törvényszéki elnök h.

Nyitra-álvárosi közbirtokosságtól.

17./1908. sz.

Meghívó.

A nyitra-álvárosi közbirtokosság t. tagjai, f. 1908. évi május hó 31-én délelőtti 11 órakor, a városi székház tanácstermében tartandó

rendes évi közgyűlésre

tisztelettel meghívattak; amennyiben azonban ezen közgyűlés határozatképes nem volna, f. évi június hó 8-án délelőtti 11 órakor, a városi székház tanácstermében — ugyanazon tárgysorozattal — tartandó közgyűlésen a jelenlevők határozni fognak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése alapján a vagyoni mérleg megállapítása s ennek kapcsán a számadásra kötelezetteknek a felmentvény megadása. (Az 1907. évi közbirt. számadások, a közgyűlést megelőző 8 napon át, Nyitra város iktató hivatalában közszemlére kitéve lesznek.)
3. Az 1908. évi költségeloirányzat megállapítása.
4. A kir. erdőhivatal javaslata alapján a csemeték árszabályzatának megállapítása.
5. Ingatlanok bérletére vonatkozó szerződések tudomásul vétele.

6. A m. kir. földművelésügyi miniszterium 30084/906. sz. rendelete értelmében módosított „Szabályzat” tárgyalása. (A módosított közb. „Szabályzat”, a közgyűlést megelőző 8 napon át, Nyitra város iktató hivatalában betekinthező.)

7. Esetleges indítványok, amennyiben azok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a közb. elnöknel betérjesztettek.

Nyitra, 1908. évi május hó 16-án.

Mérey Lajos,

91. 2-2.

országgyűl. képviselő, közb. elnök.

ÓVAKODJUNK A MOLYOKTÓL!

Téli ruhaneműeket és szőrme-árakat

molykár elleni megóvás végett

nyáron át elfogad,

úgyszintén az e szakmába vágó javításokat és átalakításokat jutányos árak mellett eszközöl

ZAPLETÁL FERENC,

szücs, polgári és egyenruha sapka-készítő

Nyitra, Plébánia-utca 14. szám.

(Aranyossy-féle ház.)

83. 6-6.

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

146.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint

férfiszabó-műhelyét,

melyben úgy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 2-52.

Ezen jelzésen ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

Ezen jelzésen ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

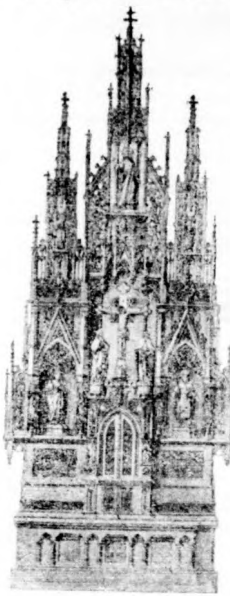
Óvjuk ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer” név alatt ajánlhatók. Miután mi gépünket sohasem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer” gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

Egy jó házból való fiatal leány, ki magyarul, németül és tótul beszél, felvétetik: Aitner Ferencz csemegeüzletében, Nyitrán.

99. 1-1.

SEILNACHT JÓZSEF
= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ
(Nyitra megye).

Oltárok, szószékek, keresztlő-kutak, szobrok és kereszt-úti állomások stb. izléses készítése.

Régi oltárok átalakítása és díszítése.

Vázlatokat és költségelőirányzatokat díjmentesen küldök.

Németprónai templom főoltára 1907.

46. 10-24

Legmegbízhatóbb cég!

Kitüntette az Országos Ipar-egyesület nagy ezüst érmével.

SULGAN ANDRÁS

42. 17-52. OIPÉSZ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-U. 7.

Ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe modern berendezésű

nagy cipőraktárát

Továbbá ajánlja felsőrész készítményeit és bőrkereskedését a t. cipészmeister urak figyelmébe. Raktáron tart legjobb bel- és külföldi bőröket: angol bagaria, chevreaux, box és borjubört stb., valamint az összes cipész kellékeket. Mérték utáni felsőrész kidolgozására különös gond fordítatik.

Vidéki megrendeléseket gyors és pontos kiszolgálás mellett eszközöl nagyban és kicsinyben. Érzékeny és hibás nővési lábakra nagy figyelem fordítatik.

Legmegbízhatóbb cég!

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárik István

úri és női fodrász
Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő higiénikusan berendezett

díszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű e szakmába vágó úri és női hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, loknikat, frufukat, egész és félpárokákat, hajfonatokat minden színben, női fésülést, haj-és szakálfestést, ugyancsak tyukszemvágást jutányos áron. 92. 3-52.

Vesz vágott és kifésült haját.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szükséges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt, szivacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Vidéki megrendelések pontosan a beküldött hajminta szerint lelkiismeretesen, utánvét mellett eszközöltetnek.

Szolid és pontos kiszolgálás!

HRABETZ KÁROLY

szabó
NYITRÁN, ERZSÉBET-ÚT 4. SZÁM.

(Pitzer- és Hauser-szálloda mellett.)

T. C. Beeszes figyelmét felhívom ama körülményre, hogy ismereteimet a külföldön, több évi tapasztalat után, szereztem, továbbá Bécsben a szabászati akadémián tartott előadásokat szép sikerrel hallgattam. Ez okon bátorkodom

szabó-üzletemet

szíves pártfogásába ajánlani. Elvállalok polgári és egyenruha-készítést a legdivatosabb izlés szerint. Esetleg női felöltők készítését is elvállalok; szóval minden szakba vágó munkát elegáns kiállításban és pontos kiszolgálásban.

A „kis haszon, de nagy forgalom“ elvére támaszkodva és a nagy konkurencia miatt bármily munkát **10-20%-kal olcsóbban** vállalok, mint bármely más cég. — Elvállalok facon munkát is, olesón és izlésesen. Magamat beeszes pártfogásába ajánlva, maradtam

Nyitra, 1908. május hó.

Kiváló tisztelettel

Hrabetz Károly,
szabó.

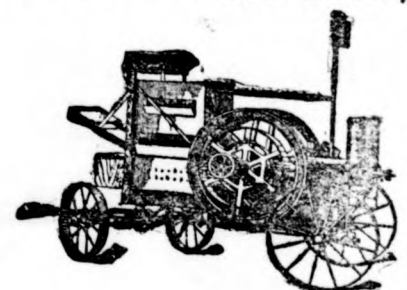
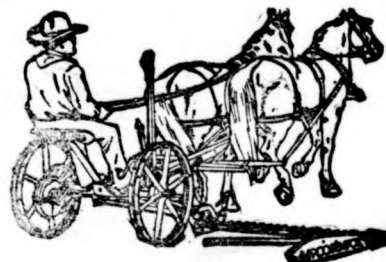
98. 2-6.

HIRDETÉMÉNYEK
a „NYITRAMEGYEI SZEMLE“
részére jutányos áron felvételnek a kiadói hivatalban.

Mc Cormick
amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12.
Knecht E. John igazgató.
Mc Cormick kévekötő-aratógépei és marokrakó-aratógépei a magyar viszonyoknak megfelelően külön lesznek gyártva.
Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányokról az előző képek katalógusokat kívánatra bérmentve küldjük.

66. 10-10.

VEREBÉLY GÉZA

LEGNAGYOBB S FŐVÁROSI MODERN BERENDEZÉSŰ ÚRI- ÉS NŐI-DIVAT ÁRÚHÁZA

NYITRÁN,

Tóth Vilmos utca 4. sz. alatt (a Szarvas-szálloda mellett)

NŐI DIVAT: Legújabb tavaszi kosztüm alj és blúz kelmék, voilok, batiszt és zefir különlegességek, **feltűnő olcsó árban**, nagy választékban. Kitűnő állású fűző, keztű, napernyő ujdonságok. — Szolid fehérneműek, asztalneműek és vásznak. — **Nagy szőnyeg-raktár.** — Minden szombaton nagy maradék vásár mélyen leszállított árakban.

FÉRFI DIVAT: Legújabb tavaszi kemény- és puha kalap **ujdonságok.** Sétabotok, keztűk. Esernyők. Pénz és szivartárcák. Nyakendőkben óriási választék. Megbízható férfi fehérneműek. Elsőminőségű gallérok 6 3/4 cm. magasságig tucatja K 4-70 dbja 40 fill., 1 tucat kézelő 24 cm.-ig tucatja K 7— 1 pár 60 fill.

Szigoruan szabott árak. Azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

Mielőtt
személy-, jelzőlog- v. építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednék,
kérjen díjtalanul prospektust
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX., Lónyai-utca 7.
Telefon: Interurbán
40-31.

Alapított
1897-ben.

Alapított
1897-ben.

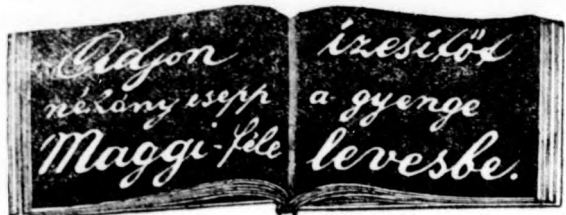
165. 28-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Óvakodjunk a molyoktól!

Óvakodjunk a molyoktól!

Csak egy minden tekintetben megbízható intézet van, a hol **szörme árúinkat**, a nyári idény alatt, **moly kár ellen megóvhatjuk**, és ez **Kenczler Lipót** szücsmester vezetése alatt áll.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvoszer.

Minden külföldit
föülmúl **hazánk**
természetes
szénsavas vizek
királya:

a mohai **ÁGNES**-Forrás

Millenniumi nagy
éremmel kitüntetve.
Kitünő asztali bor-
és **gyógyvíz**, a
gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknek.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav-tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél- és légcsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiány** és **emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajoktól** és **sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétés értékű mesterségesen** **szénsavval** telített víznél, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a leg-szegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz!

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz!

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: AITNER FERENC ÚRNÁL, NYITRÁN.

68. 10-24.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.